

Weer schoon

69 woorden

Maandagochtend, parkeerplaats Surinameplein. Tussen de geparkeerde auto's op de grond ligt een opengescheurde zak. Lege blikjes Red Bull, iets van de KFC en twee lege verpakkingen Airwick luchtverfrisser voor in de auto. Lekker, de auto weer schoon en

aan de binnenspiegel een heerlijk geurend hangertje. De meeuw die zich te goed deed aan een afgekloven kippenbotje ziet geërgerd toe hoe ik de rotzooi bij elkaar pak en daar gooi waar het thuis hoort, in de afvalbak.

Eran van Deijl

Wilt u met uw mening op deze plaats staan, schrijf dan een brief van maximaal 69 woorden en mail deze naar 69woorden@parool.nl.

Democratie kiezer gebruikt stemrecht te weinig

Laat de grootste partij regeren

Eén van de serieuze problemen van onze samenleving is dat er de afgelopen decennia geen onderhoud heeft plaatsgevonden aan het democratische systeem. Het gevolg hiervan is dat veel kiezers geen gebruik meer maken van hun stemrecht. Anderen stemmen als uitvlucht op een protestpartij. De vraag is hoe deze tendens kan worden gekeerd.

We hebben we hier te maken met een spreekwoordelijk kip-of-eiprobleem. Aan de ene kant worden kiezers onverschillig als zij zien dat politici steeds opnieuw genoodzaakt zijn direct na de verkiezingen in ruil voor macht hun ziel te verkopen aan degenen tegen wie hun campagne zich kort daarvoor nog richtte. Aan de andere kant zijn het diezelfde kiezers die er verantwoordelijk voor zijn dat het politieke speelveld steeds verder versnipperd. Ondertussen kalft het draagvlak voor onze democratie af en wordt de daadkracht van onze regering steeds kleiner.

Om dit fenomeen een halt toe te roepen is het cruciaal dat de noodzaak van de coalitievorming wordt doorbroken. Alleen zo wordt de beslissingsmacht teruggebracht waarnaar kiezers verlangen. Wat zou er op tegen zijn om af te spreken dat de partij die de Tweede Kamerverkiezingen wint, automatisch een meerderheid in die Kamer verwerft? Daarmee krijgt één partij voor vier jaar de controle over de wetgevende macht, uiteraard onder de verantwoordelijkheid om (eventueel verplicht met één andere partij) de regering te vormen. Bij een volgende verkiezing kan die partij dan worden beloofd of afgestraft voor het door haar gevoerde beleid. Daaraan willen ook de kiezers die nu thuis blijven echt wel meedoen.

Ook de rol van de senaat moet opnieuw worden gedefinieerd. Mijn voorstel is dat de Eerste Kamer alleen nieuwe wetgeving mag tegenhouden als zij van mening is dat die in strijd is met de grondwet en/of met het internationale recht. De senaat moet ook de bevoegdheid krijgen om bestaande wetten af te schaffen als zij meent dat die niet stroken met hogere regelgeving. De Eerste Kamer moet de toezichthouder worden van onze democratie. Zij zal moeten controleren of de regering en de Tweede Kamer stipt de (grond)wet naleven en dat wetten worden gehandhaafd.

Politiek versnipperd en daadkracht regering neemt af

Uitsluitend als één van deze verplichtingen wordt verzaakt, kan de Eerste Kamer de Tweede Kamer tussentijds ontbinden en daarmee nieuwe verkiezingen forceren.

Maatregelen om burgers weer het gevoel te geven dat hun stem ertoe doet, zijn harder nodig dan ooit. De sleutel daarvoor ligt in het vergroten van de daadkracht van de partij die per saldo de grootste aanhang heeft. Elke andere oplossing zal uiteindelijk ten onder gaan vanwege het gebrek aan draagvlak dat het gevolg is van de 'gijzeling' door de noodzakelijke coalitievorming.

Juist de huidige generatie politici zou het voortouw moeten nemen in deze discussie. Zelfreinigend vermogen (of, positiever geformuleerd, een duidelijke visie) is noodzakelijker dan ooit.

A.J. van Soelen, advocaat te Amsterdam

Houd de stad leefbaar

Als ik een cent zou krijgen voor elke keer dat ik te horen krijg dat ik als centrumbewoner in een hutje op de hei moet gaan wonen... En dan vooral van mensen die niet in het centrum wonen.

Reuring en toerisme horen erbij. Daar teken je voor als je de binnenstad in trekt. Maar niet tegen elke prijs. De inkomsten van toerisme zijn lager dan men zou denken, en wegen deze op tegen de (over)last?

Vorig weekend moest ik in mijn gracht aanschouwen hoe mallotige yups (in dit geval lokale) op hun boot met harde muziek de gracht en het Walenplein onderpisten.

Onderzoeken in Barcelona en New York tonen aan dat de scheve balans van wonen, werken en de toerist uit-

hangen wordt veroorzaakt door de verkeerde keuzes van gemeentebesturen. Zij gaan met projectontwikkelaars en vastgoedhandelaren in zee die eurotekens in hun ogen hebben. Gevolg: de huren zijn voor de Amsterdammers niet meer te betalen en voorzieningen zoals de schoenmaker en de kapper moeten wijken voor toeristenmeuk als wafeltoko's, kaasshops en ijssalons. Zij kunnen kennelijk de torenhoge huren wel oplepelen (met een lik Nutella).

VVD en D66 houden niet van regeltjes, maar reguleren is de enige optie om deze stad leuk en leefbaar te houden. Voor bewoners, ondernemers én toeristen. De tegenbeweging komt op stoom.

Arjan Welles

John Jansen van Galen

Onhoudbare spreidstand

Als de Griekse crisis één ding duidelijk heeft gemaakt, is het een constructiefout in de Europese Unie. Sedert de invoering van de euro in 2002 is zij een monetaire gemeenschap, maar ze is niet in staat een van haar leden financieel boven Jan te brengen, omdat zij geen politieke gemeenschap is.

Na het einde van de Amerikaanse Burgeroorlog in 1865 kostte het Washington vele decennia om de verarmde zuidelijke staten te herstellen. Na de Duitse hereniging van 1990 plunderde de regering in Berlijn de staatskas om de deelstaten in het oosten te genezen van tientallen jaren communisme. Dat lukte in beide gevallen doordat de leiders die voor deze operaties verantwoordelijk waren, zowel de politieke als de financiële macht in handen hadden en hun kiezers overtuigden van de juistheid ervan.

In Europa is dat niet zo. De euro is federaal, de politiek is nationaal. De leiders hebben wel een open oog voor de noodzaak van financiële solidariteit, maar hun machtsbasis is hun achterban in hun landen van

herkomst, voor wie begrijpelijkkerwijs het hemd nader is dan de rok.

Dit leidt bij de politici tot een schier onhoudbare spreidstand, die we het best zien gedemonstreerd door de Nederlandse premier Mark Rutte. Inzake de Griekse kwestie toont hij zich voor het thuisfront steevast onverbiddelijk: er gaat geen geld meer naar dat land en de centen die er al heen gingen, moeten tot de laatste cent terugbetaald worden. Maar in Brussel werkt hij telkens (ook in het belang van de positie van collega Jeroen Dijsselbloem) mee aan oplossingen die onveranderlijk geld kosten en de internationale pers meldt zelfs dat hij zich daarbij 'soepel' opstelt.

Toen hij verleden week zijn verkiezingsbelofte dat geen cent meer naar Griekenland zou gaan opzichtig schond, koos hij voor de vlucht naar voren en bekende hij, nog voordat Geert Wilders hem van kiezersbedrog kon betichten, dat hij die belofte 'in de kern' had gebroken.

Daarmee leek het incident afgedaan, maar het is geen incident, het is structureel: alle Europese leiders zitten gevangen

in die spagaat tussen de vereisten van een gezamenlijk financieel beleid en de emoties van een electoraat dat daar niks voor over heeft. Dertien procent van de VVD-stemmers overweegt PVV te stemmen, en de regeringen in onder meer Berlijn, Londen, Wenen en Helsinki worden belaagd door soortgelijke populistische sentimenten.

No taxation without representation luidt de basisregel van democratie: geen belasting zonder

Gezamenlijk financieel beleid EU wijkt af van emoties van de kiezers

vertegenwoordiging. De Europese leiders vertegenwoordigen echter kiezers die hen machtigen belastingen te heffen op nationaal, maar niet op Europees niveau en dit in toenemende mate ook niet willen.

Als de Europese Unie geen politieke organisatie wordt, ziet het er voor de euro en de financiële solidariteit slecht uit.

johnjg@parool.nl

Hein de Kort

HEIN DE KORT